

השבת של רבי נחמן מברסלב

אם בחוקתי תלכו ...

[ליקוטי הלכות – הלכות תלמוד תורה ג, ב']

ועל כן אסור לקבל שכר על למוד התורה, כי צריך לעמול בתורה ביגיעה גדולה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: **אדם כי ימות באוהל** - אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה. וכמו שכתוב: **אם בחוקתי תלכו** - על מנת שתהיו עמלים בתורה, 'עמלים' דייקא. ועיקר העמל והיגיעה שצריכין לעמול ולהתייגע הרבה בתורה, הוא רק בשביל לברר עסק התורה, שיהיה הלמוד לשמה, לעשות נחת רוח ליוצרו יתברך, ולא יהיה למודו, חס ושולם, בשביל תועלת עצמו, להתייחר ולקנטר, חס ושולם, ולא יעשה עטרה להתגדל בהם ולא קרדום לחפור בה וכו' (אבות פרק ד').

ועיקר היגיעה והעמל בשעת הלמוד הוא רק בתורה שבעל פה, כי בלמוד חומש אין צריכין להתייגע כל כך. ועיקר היגיעה והעמל הוא רק בתורה שבעל פה. וזהו מחמת שבתורה שבעל פה שחידש התנא או איזה צדיק, בהכרח יש בה בחינת שמאלה, שהיה מוכרח התנא לפול בשעת אמירת תורתו לאיזה שגיאה דקה, כדי להמשיך פרנסה כני"ל, אשר משם נמשך בחינת משמעות של **ופושעים יכשלו** במ.

ומחמת זה, כל מי שרוצה לעסוק בתורה באמת ולזכות לכתרה של תורה, לזכות על ידי התורה לחיי עולם להתדבק בקונו, אשר זה תכלית עסק התורה הקדושה, הוא צריך להתייגע מאד בעסק התורה שבעל פה, לברר ולהכניע בחינת אחיות **ופושעים יכשלו** במ, דהיינו המחשבות של גסות ופניות והערמומיות, שרודף אחרי מחשבתו ורוצים להטות לבבו מן האמת, חס ושולם, לעסוק בתורה בשביל כבוד וגסות, בשביל שייתקרי רבי, בשביל שיהיה רב באיזה קהלה או מורה הוראה או להיות מפורסם, ולומר תורה בסעודה שלישית ולהנהיג העולם ולהרבות כבודו, כנהוג עכשיו וכיוצא באלה הפניות והשטותיים הרבים והבלבולים שיש להלומדים בשעת עסקם בתורה שבעל פה.

וכל זה נמשך משגיאה דקה שהיה להצדיק בשעת התגלות תורתו, שהיה מוכרח לפול בה בשביל להמשיך פרנסה לעולם (עיי' ליקוטי מוהר"ן א', י"ב). ועל כן צריכין יגיעה גדולה, דהיינו לשוב בתשובה שלמה על כל מעשיו הרעים ולהתאמץ בכל עוז להכניע ולהשפיל כל אלו המחשבות רעות ולבקש מה' יתברך, שיזכה שיהיה למודו להשכינה, דהיינו שיעסוק בהתורה בשביל ה' יתברך לבד, שצוונו לעסוק בתורה ולעשות נחת רוח לפניו, שאמר ונעשה רצונו. וזהו עיקר היגיעה והעמל בתורה שבעל פה, כי באמת גם היגיעה והעמל של הלומדים שעמלים בתורה לברר הסוגיא וההלכה על מכוונה ולאסוקי

שמעתתא אליבא דהלכתא, גם זה נמשך רק מזה, מבחינת השגיאה הנ"ל, שהוא בחינת שמאלה, שמשם אחיות **ופושעים יכשלו** במ, שמשם אחיות הקליפות שהם מוץ ותבן החופין על ההלכה, שמשם נמשכין כל הקושיות וכל הכבדות וכל החומרות שבהלכה שקשה להבינה על מכוונה ולהוציא הדין לאמתו, כי כל זה נמשך מהם שהם בחינת מוץ ותבן שבהלכה, כמובן בתקונים וברעיא מהימנא בכמה מקומות.

ועיקר חיותם וכחם נמשך רק על ידי השגיאה דקה של הצדיק, שהיה מוכרח לפול בה בשביל פרנסה, כני"ל. ועל כן צריך כל אחד לעמול ולהתייגע בתורה, להכניע ולהשפיל ולגרש מוץ ותבן מן ההלכה, שהם אחיות הקליפות, שהם המחשבות של גסות ופניות; וזו זוכה להלכה ברורה ולאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא, כי כשעוסק לשמה, בשביל ה' יתברך, אזי ה' עמו ואזי הלכה כמותו, כמו שאמרו רבותינו ז"ל וה' עמו שהלכה כמותו.

כי כל הקושיות והחומרות נמשכין רק מחמת שבכל דור ודור, בגלות המר הזה, מתגבר הסטרא אחרא ביותר, ומכניס פניות וגסות יותר בלב. ומחמת זה, אין הלכה ומשנה ברורה בשום מקום, כי בתחילה בדורות הראשונים, לא היה שום מחלוקת, רק משרבו תלמידי שמאי והלל שלא שמשו את רבן כל צרכן, על ידי זה נתרבו המחלוקת בישראל. ובכל פעם נתרבה המחלוקת ביותר, כי הצדיק שמחדש התורה, הוא צריך בהכרח לפול לאיזה שגיאה דקה בשביל להמשיך פרנסה לעולם, אבל צריך שיהיה השגיאה דק מן הדק, רק בצמצום גדול לצורך ההכרח לבד, אבל בכל דור ודור נתמעטין הלבבות, עד שלפעמים באין לידי שגיאה יותר, עד שבכל פעם נתרבה המחלוקת על ידי זה. ובתחילה שעדיין לא נתאחזה הסטרא אחרא כל כך באותה השגיאה, כי אף על פי כן היה עסקם בתורה בקדושה גדולה, על כן לא נעשה מפגם השגיאה כי אם רבוי המחלוקת בהתורה עצמה - שהוא מחלוקת שבקדושה. אבל עכשיו, בעונותינו הרבים, נתאחזו מאד עד שנעשה מחלוקת גמור בין הצדיקים

וקטגוריא בין תלמידי חכמים וצדיקים אשר לא הייתה כזאת. וכל זה נמשך משם, מבחינת השגיאה הדקה של הצדיק שחידש התורה וכו', כני"ל. שנתאחזו בוה, עד שבאו לידי למוד שלא לשמה לגמרי - להתייחר ולקנטר - ועל ידי זה נתרבה המחלוקת מאד, וכני"ל.

סיפור

(כוכבי אור - אנשי מוהר"ן, כ"ט)

© אמר המעתיק: שמעתי, אשר פעם אחת, היה שריפה בברסלב. אחר כך, הלך מוהר"ן ז"ל עם עוד איזה אנשים, להביט על מקום השריפה.

© וראה שהבעל הבית בוכה מאד, ומחפש איזה חתיכת עץ או ברזל, שיצטרך לו עוד בעת שיבנה ביתו מחדש, ולקט אותם אחד אחד.

© ענה ואמר [מוהר"ן]: לאנשיו: הראיתם! איך שזה הבעל הבית שנשרף ביתו, עם כל זה אינו מייאש את עצמו מלחזור ולבנותו, ומלקט כל הדברים שיצטרכו לו, בעת הבנין. כך הדבר ברוחניות, גם כן! אף שהבעל דבר מתגבר מאד על האדם, וכמעט ששורף אותו לגמרי, אף על פי כן אסור לו לייאש את עצמו, רק צריך ללקט ולחפש איזו נקודות טובות מתוך רבוי החטאים אשר נכשל בהם, ועל ידי זה יזכה לשוב לה' יתברך באמת, כמבואר בהתורה **אזמרה** וכו' (לקוטי מוהר"ן א', רפ"ב).

ארץ ישראל

(אוצר היראה - י"א)

✦ מי שרוצה לזכות לבוא לארץ-ישראל, שזה עיקר קדושת איש הישראלי, והוא עיקר ניצחון המלחמה, כמבואר במקום אחר, ובודאי מתפשטין ומשתטחין לפניו מניעות הרבה מאד על עניין זה, על-כן אי אפשר לנצח המלחמה זאת כי-אם על-ידי עזות דקדושה ועקשנות גדול, כי צריך להיות עקשן גדול בעבודת-השם ולבלי להניח את מקומו בכל העליות וירידות שעוברין עליו בכל פעם, כמבואר במקום אחר. ועיקר ההתפארות שהשם יתברך מתפאר בישראל הוא בהעזות והעקשנות דקדושה של איש הישראלי, שעל-ידי זה עיקר קבלת התורה, וזוה תלוי כל עבודת איש הישראלי מתחילה ועד סוף. ומחמת שיעקר קדושת ארץ-ישראל נמשך ונתגלה על-ידי ההתפארות שהשם יתברך מתפאר בישראל, שהעיקר הוא בהעזות והעקשנות דקדושה כני"ל, בבחינת **זאת קומתך דמתה לתמר**, כמו שפרש רש"י שם, על-כן על-ידי שמתגבר בעזות ועקשנות גדול לבוא דייקא לארץ-ישראל ולבלי להסתכל כלל על שום מונע ומעכב, על-ידי זה בעצמו זוכה לנצח המלחמה ולבוא באמת לארץ-ישראל.

קדושה

(אוצר היראה - קדושה וקידוש ה', ג')

❖ על-ידי מסירות נפש על קידוש השם, זוכין לשלום, ועל-ידי זה זוכין לדבר דיבורים קדושים של תורה ותפילה, ולקשר המחשבה היטב אל הדיבור. ועל-כן עצה טובה להתפלל בכוונה, לקבל עליו במחשבתו למסור נפשו על קידוש השם, גם בלא זה עיקר שלמות התפילה היא להתפלל במסירות נפש (עיין תפילה אות כ"ו). ליקוטי מוהר"ן א', פ').

חיי מוהר"ן

(תרי"ד)

§ זה מצאתי בספר חיי מוהר"ן כתיבת יד. שכתב שם מורנו הרב רבי נתן בזה הלשון: מי יפאר גודל פאר הדיבור הקדוש כשיצא מפיו בקדושה ובטהרה בצחות ובזכות בתכלית הבהירות, שאפילו בגשמיות היה מונח על דיבוריו הקדושים כל מיני חן שבעולם, אשר אפילו אנשים פשוטים נבהלו מאד מדיבוריו, והיו נכספים תמיד לשמוע דיבוריו מפיו. וכל מי שהיה מדבר עמו היה נמשך ונכרך אחריו בהשתוקקות גדול. ואפילו הרשעים שבקהילת קודש אומן, כולם היו כרוכים אחריו ונתעוררו קצת, עד שהיו להם כמה וכמה הרהורי תשובה, מה שלא עלה על לבם מעולם. כאשר ספרו בפיהם בפרוש, שכבר התיימשו עצמן, והיו כמושבעים ועומדים שבדאי לא יהיה להם שום הרהור תשובה, והיו רחוקים לגמרי משום צד הרהור תשובה כמפורסם לכל מי שהיה מכיר אותם. ועל-ידי דיבוריו הקדושים הגיע אליהם גם-כן הרהור תשובה, אף-על-פי שמעולם לא דיבר עמם מענייני תשובה ומענייני קדושה, כלל כלל לא, רק אדרבא תמיד היה מדבר עמם שיחת חולין וספורים בעלמא, אף-על-פי-כן נמשכו אחרי הקדושה מדיבורים שלו לבד, עד שהיו סמוכים מאד לשוב אליו יתברך. ואם לא הייתה נטרפה השעה שהתגבר הקטרוג מאד ונסתלק באמצע, בוודאי היו שבים אליו יתברך וכו' וכו'.

§ וכל מה שאנו מספרים ממנו, הכל נחשב לגנות אצלו בערך עוצם הפלגת מעלתו. כי אילו כל הימים דיו וכו' אי אפשר לספר אפס קצוה מעוצם מעלתו וקדושתו, הן גדולת חכמתו ותורתו המפורסם, והן עוצם קדושתו וכו' סמא דמלתא משתוקא. עד כי יבוא שילה אז ידעו ויראו עוצם גדולת רבינו הקדוש והנורא זכרונו לברכה, כי אז יספרו ממנו הרבה - בעת שיבוא משיח - צדקנו שיצא מחלציו, כאשר סיפר ברבים שפעל אצל השם יתברך, שהגואל צדק יהיה מיוצאי חלציו. יהי רצון שיבוא במהרה בימינו אמן.

מלתב

(מספר אג"י הנחל - מ"ו)

§ ב"ה, כ"ב ניסן תשכ"ג. ירושלים הקדושה. עצמי ובשרי מר ... שחידד את אוזניו ולבבו לשמוע נפלאות נוראות השיר והניגון העליון וראש לכל השירים של הצדיק האמת; שבו הוא מוציא מלבבו כל מיני חיצים ארסיים, שהם הטעויות והמבוכות של כפירות ואמונות כוזבות, ורופא אותנו בשלימות. מלך המשיח ינגן זה

הניגון, ועל ידי זה יקרב כל העולם לה' יתברך, וימלא את כל הארץ דעה את ה'. יבקע כשחר אורך וארוכתך מהרה תצמח.

§ קבלתי את ברכתך הלבבי עם צ'ק על סך מאה לירות ישראליות מיום ז' ניסן תשכ"ג. החיית את נפשי מאוד. ושש אנוכי בשמחה עצומה עד בלי קץ, בראותי עוצם תשוקתך לחתור למצוא המים העמוקים שמהם גדילה האמונה הקדושה. תשואות חן לך. יהי ה' עמך ויתן לך חיים ארוכים חיים טובים חיים של אמונה שזהו עיקר החיים בזה ובבא. מלכי ואלקי אליך אתפלל. אליך אשווע. אליך אצעק. אליך אתחנן. אליך שטחתי את כפי. פרשתי ידי כל היום. לבי יצעק אל ה' מעומקא דלבא אני קורא אליך. מעמקי עמקים אני מצפצף לרחמיך וחנינותיך האמיתיות. כאיל תערוג אל אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלוקים. כיונים הומות מתופפות על לבביהן כן יהיה לבבי להמון רחמיך וחסדיך. כאשר יהגה האריה והכפיר על טרפו אשר יקרא עליו מלא רועים, מקולם לא יחת והמונס לא יענה, כן אשא ואזעק ואצעק ואשווע ואנהם ואצפצף ואקווה ואיחל ואצפה ואחכה לרחמיך וישועתך. לא אחריש ולא אשקוט מלקרוא תמיד אליך ה' אלוקי ואלוקי אבותי. קראתי שמך ה'

העלון הזה מפיץ את דעת רבינו ז"ל תרמו נא לקיומו

בכל סניפי הדואר, חשבון 7-2255-89

מבור תחתיות, שמע ה' קולי אקרא וחנני וענני ועזרני והושיעני וזכינו לאמונה שלימה באמת. הצילני נא אבינו שבשמים מפגם אמונה.

§ שומרינו ברחמים הרבים, והצילינו ממכות המופלאות הבאים, חס ושלוש, על פגם האמונה, שאין מועיל להם שום דבר, לא רפואות ולא תפילה ולא זכות אבות. ואפילו כל הקולות של אח ואבוי וגניחות ואנחות גם כן אין מועיל להם. כי הכל נפגם ונתקלקל על ידי פגם האמונה הקדושה, אשר היא יסוד כל התורה כולה ויסוד כל העולמות כולם עם כל אשר בהם. שהכל תלויים ועומדים ומתקיימים רק על האמונה הקדושה.

§ אנא נורא קדוש מלא רחמים רבים. זכנו לצעוק אליך באמת מעומק הלב. מעמקי עמקים. כאשר אנחנו צריכים לצעוק אליך עתה. כאשר נגלה לפניך אדון כל, את כל נגעי לבבנו. עזרנו לצעוק אליך מן הלב בקול עמוק באמת בקול דממה דקה, באופן שנוכח לעורר עלינו פלאי רחמיך וחסדיך וחנינותיך והצלותיך הנפלאות והנוראות מאוד. עד שנוכח לעורר ולגלות עצות אמיתיות, עצות עמוקות, מתוך עומק החושך

ואפילה הזאת שנלכדנו בו מאוד, בעוונותינו הרבים. כי אתה עושה נפלאות גדולות לבדך.

§ עושה גדולות עד אין חקר, ניסים ונפלאות עד אין מספר. ואתה גולה עמוקות מני חושך ומוציא לאור צלמוות. הוציאנו מאפילה לאורה. עשה עמנו פלאות ותשפיע עלינו ותגלה לנו עצות מרחוק, באופן שנוכח לגדל האמונה הקדושה על ידי זה, ורחם עלינו ברחמיך הרבים וחנינו מאתך חכמה בינה ודעת דקדושה, באופן שנוכח לחתור ולגלות המים שמהם גדילה האמונה הקדושה, שהם מים עמוקים עצה בלב איש. שנוכח לגלות ולהאיר עצות עמוקות מתוך עומק החושך, ותשפיע ברחמיך עצות טובות בעולם. עצות שלימות, עצות אמיתיות כרצונך הטוב. באופן שנוכח להצליח הצלחה האמתית והנצחית בזה העולם העובר, לילך בדרכיך הטובים ולהתקרב אליך באמת ובלב שלם, ונוכח לקיים עצותיך האמתיות והנכונות.

עצות

(עצות המבווארות - שמחה, כ"ו)

§ עצבות ומרה שחורה היא בחינת עפרוריות שנופל על לב איש הישראלי, שעל-ידי זה אין יכול הלב לבעור ולהתלהב להשם יתברך. ומנהיגי הדור האמתיים הם מנשבין ברוחם הקדוש ומנפחים העפרוריות שהיא המרה שחורה מלב ישראל, ועל-ידי זה הם מלהיבים לבבות ישראל להשם יתברך.

תפילה

(לקוטי תפילות ב' - ט')

● ... ובכן, יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שיאירו עלינו זכות וכח הצדיקי אמת, ונוכח על-ידם לשמחה שלמה. ובכחם הגדול ינשבו עלינו ברוחם הקדוש, וינערו ויסירו מלבבנו כל מיני מרה שחורה ועצבות, וכל מיני עפרוריות וכבדות הנופלים על לבנו, עד שנוכח להתלהב ולבעור אליך באמת.

● עזרנו וזכנו ברחמיך הרבים, שינשבו ברוחם הקדוש על כל אחד ואחד מאתנו עמך בית ישראל רוח קדושה וטהרה, באופן שנוכח לשמחה שלמה באמת כרצונך הטוב, עד שיבער ויתלהב לב של כל אחד ואחד אליך תתברך לנצח, בתשוקה גדולה ובהתלהבות נמרץ בהדרגה ובמידה כראוי לכל אחד ואחד לפי בחינתו באמת, כאשר אתה לבד ידעת כל זה, כי אין מי שיודע לכוון זאת כי אם אתה לבד, עד שנוכח כולנו עמך בית ישראל לבא דכל עלמא, שכל אחד ואחד מישאל עם סגולה, עם הנבחר מכל העמים, יהיה נעשה לב למקום שצריך להיות שם בבחינת לב, וכולנו כאחד נתדבק אליך ונתלהב אליך באמת, עד שנוכח להכלל בך באמת לעולמי עד ולנצח נצחים.

● ויקיים בנו מקרא שכתוב: **ואתם הדבקים בה' אלקיכם חיים כולכם היום**, מעתה ועד עולם, אמן נצח סלה ועד.

120 שנים